

ที่ พจ ๐๐๓๒.๐๐๖/๐๒๕๖๖

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร
ถนนคลองคะเชนทร์ พจ ๖๖๐๐๐

๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการทำ Active search ผู้ป่วยกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกเฉียบพลัน
(Acute Flaccid Paralysis : AFP)

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพิจิตร, ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง, สาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง
อ้างถึง หนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ด่วนที่สุด ที่ พจ ๐๐๓๒.๐๐๖/๑๒๒๙๘
ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกข้อความสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ที่ พจ ๐๐๓๒.๐๐๖/๑๒๘๑๓
ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ได้ชักซ้อมการเฝ้าระวังผู้ป่วย
กล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลัน (Acute Flaccid Paralysis : AFP) หากไม่พบรายงานผู้ป่วย
AFP จะต้องดำเนินการทำ Active Search ในโรงพยาบาล เพื่อค้นหาผู้ป่วยที่อาจพลาดการรายงานนั้น

ในการนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ได้รวบรวมรายงานการทำ AFP Active search
ของโรงพยาบาลในสังกัด (รัฐ) เรียบร้อยแล้ว โดยมีข้อเสนอแนะให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามรายละเอียด
บันทึกข้อความฯ แนบพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ตั้งตรงไพโรจน์)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ อุบัติใหม่ อุบัติซ้ำ

โทรศัพท์ ๐ ๕๖๙๙ ๐๓๕๔

โทรสาร ๐ ๕๖๙๙ ๐๓๕๓

e-Office

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อฯ โทร. ๐ ๕๖๙๙ ๐๓๕๔

ที่ พจ ๐๐๓๒.๐๐๖/๑๒๘๑๓

วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการทำ AFP Active Search ของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

เรื่องเดิม

จากการประเมินคุณภาพของสำนักกระบาดวิทยา ปี ๒๕๖๑ พบว่าระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยกล้ามเนื้ออ่อนแอต่อนักป่วยเฉียบพลัน (Acute Flaccid Paralysis : AFP) ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี จังหวัดพิจิตร ไม่ผ่านตามเกณฑ์ เนื่องจาก ไม่พบผู้ป่วย AFP (เกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนดต้องพบอัตราป่วย AFP > ๒ ต่อแสนประชากร จังหวัดพิจิตรต้องพบผู้ป่วย AFP ๒ ราย)

ข้อเท็จจริง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร แจ้งให้โรงพยาบาล(ภาครัฐ)ทุกแห่ง ดำเนินการทำ AFP Active search เพื่อเป็นการค้นหาผู้ป่วย AFP ซึ่งได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดแนบพร้อมนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๑. แจ้งโรงพยาบาลทุกแห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่งให้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ตามรายละเอียดแนบท้ายรายงาน AFP Active search ฉบับนี้
๒. ติดตามโรงพยาบาลที่ไม่ได้ส่งรายงาน AFP Active Search ตามกำหนด
๓. รายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๓ นครสวรรค์ทราบ เพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา หากเห็นชอบจักได้แจ้งผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

เมวีญา สระทองพร

(นางสาวเมวีญา สระทองพร)

นักวิชาการสาธารณสุข

บรรเจ็ด

๓๓.๑.๖๑

(นายจิตต์ คงนุ่น)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ

- ชอบ ทราบ
- ชอบพบ ลงนัด
- แจ้งผู้เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการ
- ประสาน

(นายณรงค์ ตั้งตรงไพโรจน์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

๓๓.๑.๖๑

สรุปแนวทางการเฝ้าระวังค้นหาผู้ป่วยที่มีอาการกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลัน (AFP)
และการทำ AFP Active Search ในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร
ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม - 29 พฤศจิกายน 2561

กิจกรรมที่ดำเนินการมีดังนี้

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ได้จัดทำหนังสือชักชวนการเฝ้าระวังค้นหาผู้ป่วยที่มีอาการกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลัน (AFP) ให้กับโรงพยาบาลในสังกัดภาครัฐ/เอกชนทุกแห่ง, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พจ 0032.006/12298 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 (รายละเอียดแนบท้าย)
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร มีการประเมินความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในทุกกลุ่มอายุ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561) ผลดังนี้

รายการ		จังหวัด	เมือง	วังทรายพูน	โพธิ์ประทับช้าง	ตะพานหิน	บางมูลนาก	โพทะเล	สามง่าม	ทับคล้อ	สากเหล็ก	บึงนาราง	ตงเจริญ	วชิรภรณ์
1. ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนครบชุดอายุ 1 ปี	เป้าหมาย	2,625	470	136	228	271	187	343	199	234	135	156	92	174
	ผลงาน	710	113	43	66	95	47	86	50	48	51	42	29	40
	ร้อยละ	27.05	24.04	31.62	28.95	35.06	25.13	25.07	25.13	20.51	37.78	26.92	31.52	22.99
2. ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนครบชุดอายุ 2 ปี	เป้าหมาย	3,117	567	146	279	329	236	389	254	236	146	192	119	224
	ผลงาน	1,308	198	68	137	141	109	153	92	109	66	79	50	106
	ร้อยละ	41.96	34.92	46.58	49.10	42.86	46.19	39.33	36.22	46.19	45.21	41.15	42.02	47.32
3. ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนครบชุดอายุ 3 ปี	เป้าหมาย	3,458	665	169	268	368	262	422	245	291	147	226	144	251
	ผลงาน	1,206	161	66	106	144	104	135	62	122	51	77	69	109
	ร้อยละ	34.88	24.21	39.05	39.55	39.13	39.69	31.99	25.31	41.92	34.69	34.07	47.92	43.43
4. ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนครบชุดอายุ 5 ปี	เป้าหมาย	4,092	777	217	357	425	295	464	317	324	205	253	153	305
	ผลงาน	2,435	318	124	256	279	216	260	152	225	134	166	109	196
	ร้อยละ	59.51	40.93	57.14	71.71	65.65	73.22	56.03	47.95	69.44	65.37	65.61	71.24	64.26

3. จากข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ 1-29 พฤศจิกายน 2561 จังหวัดพิจิตร ยังไม่พบผู้ป่วย AFP (เกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนดต้องพบอัตราป่วย AFP > 2 ต่อแสนประชากร) ซึ่งต้องพบผู้ป่วย AFP 2 ราย

ผู้รับผิดชอบงานระบาดวิทยาโรงพยาบาลทุกแห่ง(ภาครัฐ) จำนวน 12 แห่ง ได้จัดทำ Active search ผู้ป่วยกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลัน (Acute Flaccid Paralysis : AFP) ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พจ 0032.006/12298 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2561 โดยกำหนดวิธีการ ดังนี้

3.1 คำน OPD card และ IPD chart ของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ตามกลุ่มโรค ICD 10 ทั้ง 37 โรค ในช่วงระยะเวลาย้อนหลัง 3 เดือน (นับจากวันที่พบทวนเวชระเบียนจาก OPD card และ IPD chart)

3.2 ทบทวนหาผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับ AFP โดยดูรายละเอียด อาการ ตรวจร่างกาย “ Key word ที่ช่วยในการพิจารณา ; แขนขาอ่อนแรง, แขนขาไม่มี แรง, ขยับแขนขาไม่ได้, เดินเซ, ลุกไม่ได้ hypotonia, muscle weakness, motor power < 5, hyporeflexia (DTR < 2+), flaccid”

3.3 ถ้าพบผู้ป่วย AFP ที่มีวันเริ่มอ่อนแรงไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันที่ทำ active search ให้มีการรายงาน เก็บอุจจาระ และสอบสวนผู้ป่วย แต่ถ้าวันเริ่มอ่อนแรงเกิน 3 เดือนไปแล้ว ไม่ต้องรายงาน

- การเก็บอุจจาระ ให้เก็บ 2 ตัวอย่าง ภายใน 14 วัน ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (โดยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ห่างกันอย่างน้อย 24 ชั่วโมง) และขอให้ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตรทุกครั้ง ก่อนส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

3.4 กรณีพบผู้ป่วยมีอาการเข้าได้ตามนิยาม ให้สอบสวนผู้ป่วยภายใน 48 ชั่วโมง โดยส่งแบบสอบสวนโรค AFP 3/40 และติดตามการอัมพาตของผู้ป่วยเมื่อครบ 60 วัน โดยตรวจดู residual paralysis แต่กรณีที่ต้องติดตามเมื่อครบ 30 วันหลังเริ่มป่วย เนื่องจาก

- vaccine-associated paralytic poliomyelitis :VAPP อาการอัมพาตอย่างถาวรที่พบได้หลังจากได้รับวัคซีนโปลิโอชนิดกิน (Oral Polio Vaccine : OPV)

- เก็บตัวอย่างอุจจาระไม่ได้ตามเกณฑ์

(รายละเอียดตามหนังสือแนบท้ายนี้)

ตารางที่ 1 สรุปผลการติดตามการเฝ้าระวัง AFP ในโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม -29 พฤศจิกายน 2561

ลำดับ	โรค	รหัส ICD 10	จำนวนผู้ป่วยตาม ICD 10 (ราย)	จำนวนผู้ป่วย AFP (ราย)
1	AFP	G82.0, G82.3	0	0
2	Acute anterior poliomyelitis	A80	0	0
3	Acute myelopathy	G95.9	0	0
4	Guillain-Barre syndrome	G61.0	0	0
5	Acute demyelinating neuropathy	G36.9	0	0
6	Acute axonal neuropathy	G58.0, G58.9	0	0
7	Peripheral neuropathy	G62.9	17	0
8	Acute intermittent porphyria	E80.2	0	0
9	Critical illness neuropathy	G58.8	0	0
10	Myasthenia Gravis	G70.0	9	0
11	Botulism	G05.1	0	0
12	Insecticide intoxication	T60	0	0

ลำดับ	โรค	รหัส ICD 10	จำนวนผู้ป่วยตาม ICD 10 (ราย)	จำนวนผู้ป่วย AFP (ราย)
13	Demyelination (ADEM)	G36.9	0	0
14	Idiopathic inflammatory myopathy	G72.4	0	0
15	Thichinosis	B75	0	0
16	Hypokalemic, Hyperkalemic paralysis	G72.3	4	0
17	Traumatic neuritis	M79.2	5	0
18	Transverse myelitis	G37.3	0	0
19	Myalgia	M79.1	0	0
20	Weakness (Malaise, Fatigue)	R53	189	0
21	Hemiplegia	G80.2, G81.0	2	0
22	Acute paralytic poliomyelitis ,vaccine-associated	A80.0	0	0
23	Acute paralytic poliomyelitis ,wild virus, imported	A80.1	0	0
24	Acute paralytic poliomyelitis , wild virus, indigenous	A80.2	0	0
25	Acute paralytic poliomyelitis , other and unspecified	A80.3	0	0
26	Acute nonparalytic poliomyelitis	A80.4	0	0
27	Acute poliomyelitis, unspecified	A80.9	0	0
28	Flaccid hemiplegia	G81.0	0	0
29	Paraplegia, unspecified	G82.2	3	0
30	Tetraplegia, unspecified	G82.5	1	0
31	Other paralytic syndromes	G83	0	0
32	Diplegia of upper limbs	G83.0	0	0
33	Monoplegia of lower limb	G83.1	0	0
34	Monoplegia of upper limb	G83.2	0	0
35	Monoplegia, unspecified	G83.3	0	0
36	Paralytic syndrome, unspecified	G83.9	1	0
37	Other diseases of spinal cord	G95	0	0
รวม			231	0

ตารางที่ 2 การส่งรายงานรายสัปดาห์การเฝ้าระวังค้นหาผู้ป่วยที่มีอาการกล้ามเนื้ออ่อนแอ อ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลัน (AFP) และการทำ AFP Active Search ในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 29 พฤศจิกายน 2561

สัปดาห์	จำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานฯ
1 ตุลาคม 2561 ถึง สัปดาห์ที่ 45 ระหว่างวันที่ 12 - 15 พฤศจิกายน 2561	10 โรงพยาบาล
สัปดาห์ที่ 46 ระหว่างวันที่ 16 - 22 พฤศจิกายน 2561	11 โรงพยาบาล
สัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 23 - 29 พฤศจิกายน 2561	11 โรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

1. จากการประเมินความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในทุกกลุ่มอายุของจังหวัดพิจิตร พบว่าความครอบคลุมในการได้รับวัคซีนของเด็กในจังหวัดพิจิตร ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอยู่มาก ในระดับอำเภอควรมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ ๆ เนื่องจากความครอบคลุมในการได้รับวัคซีนต่ำ โอกาสที่จะพบโรคที่เกิดจากวัคซีนจะพบได้ค่อนข้างสูง ซึ่งความครอบคลุมของวัคซีนในระดับสูงจะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญอย่างหนึ่ง ของการกวาดล้างโรคโปลิโอ
2. ในกรณีที่ผู้ป่วยที่มีอาการอัมพาตกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลัน ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยเฉพาะกรณีที่เป็นผู้ป่วยจากต่างอำเภอ หรือต่างจังหวัด ควรมีการรายงานผู้ป่วยทุกรายอย่างรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องรอผลการตรวจวินิจฉัยอื่นๆ เนื่องจากเป็นกลุ่มอาการที่ต้องรายงานภายใน 24 ชั่วโมง สอบสวนผู้ป่วยภายใน 48 ชั่วโมง เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วยส่งตรวจเพื่อแยกเชื้อไวรัสโปลิโอ และการติดตามอาการผู้ป่วยเมื่อครบ 60 วัน ตามแนวทางที่สำนักระบาดวิทยากำหนด
3. ในกรณีพบผู้ป่วยที่มีอาการอัมพาตกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียกแบบเฉียบพลันที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้ารับการรักษา ขอให้แพทย์ผู้รักษาตรวจ Motor power และ reflex พร้อมทั้งวินิจฉัยโรคตามรหัส ICD10 (37 โรค)
4. การประเมินความครบถ้วนของระบบเฝ้าระวังผู้ป่วย AFP (AFP Active case search) เป็นกิจกรรมหนึ่งของการเฝ้าระวัง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบการรายงานทุกระดับ กิจกรรมนี้จึงมีความจำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง
5. กรณีที่ทำการประเมินระบบเฝ้าระวังผู้ป่วย AFP แล้ว พบผู้ป่วยที่มีอาการอัมพาตมาไม่เกิน 3 เดือน ให้ดำเนินกิจกรรมหลังการรายงานได้ ได้แก่ การเก็บอุจจาระผู้ป่วย การสอบสวนเฉพาะราย

นางสาวเมวีญา สระทองพร
ผู้รวบรวมรายงานผล AFP Active Search
30 พฤศจิกายน 2561